

Vil avlive mytene om finnmarksloven

TROMSØ: Fylkesrådmann i Finnmark, Wenche Pedersen, forventer at staten stiller med midler til et omfattende informasjonsarbeid om finnmarksloven.

Aslak Ballari

Torsdag møter fylkesordfører i Finnmark, Helga Pedersen, og sametingspresident Sven Roald Nystø den politiske ledelsen i Justis- og Kommunal- og regionaldepartementet i Kirkenes for å diskutere det videre arbeidet med finnmarksloven. Deres hovedkrav vil være penger til informasjonsarbeid om innføringen av loven. Noe som er sårt tiltrengt, ifølge fylkesrådmann Wenche Pedersen.

– Når det kommer to statssekretærer oppover regner jeg med at de har med seg penger til dette arbeidet, sier Pedersen til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB).

Pedersen mener det er et stort behov for bedre informasjon om finnmarksloven.

– Diskusjonene om loven viser at det eksisterer en rekke myter blant folk. Fortsett er det mange som tror at loven skal skille folk etter etnisitet, noe som slett ikke stemmer. Derfor er det behov for et helhetlig informasjonsapparat, og det vil koste penger, sier hun.

Administrasjonene i fylkeskommunen og på Sametinget har i fellesskap utarbeidet en strategiplan for det videre informasjonsarbeidet, som de håper å få finansiert av staten.

– Det er ikke nok å sende ut en brosjyre. Det bør opprettes et sekretariat som tar seg av informasjonsarbeidet, og som det går an å henvende seg til dersom man har spørsmål, sier Wenche Pedersen.

(ANB)

– Forbrytelser mot menneskeheten

I juni kom det en rapport fra 78 organisasjoner i 30 europeiske land, deriblant den norske Flyktningehjelpen, som advarer mot retur av flyktninger til Tsjetsjenia. I tillegg advares det faktisk mot å sende tsjetsjenere tilbake til Den russiske føderasjonen.

– Det mønsteret av forsvinninger som nå pågår i Tsjetsjenia er så omfattende at det kan karakteriseres som forbrytelser mot menneskeheten, sa Anne Marit Austbø i Flyktningehjelpen da rapporten ble presentert.

Diskrimineringen av tsjetsjenere skjer over hele Den russiske føderasjonen. De blir utsatt for overgrep og presses tilbake til Tsjetsjenia. Der er det enda verre.

– Og ifølge Helsingforskomiteens eksperter er det ikke noen reell forskjell på om det dreier seg om folk fra Ingusjetia eller Tsjetsjenia.

Kommer tilbake til Vadsø

VADSØ: Familien Arsamakov kommer tilbake til Vadsø i ettermiddag, halvannen måned etter at de ble hentet av politiet for å deporteres. Men selv om de gleder seg til å treffe venner fra de siste fire årene, har de ingen nye vedtak om opphold å forholde seg til.

Bjørn Erik Dahl

bjorn.erik.dahl@finnmarken.no

I ettermiddag ankommer den ingusjetiske familien Arsamakov Kiby lufthavn, snart seks uker etter at de fløy ut derfra med politiskorte. Ifølge planen ankommer de flyplassen klokken 18.00 med direkteflyet fra Tromsø.

Familien gleder seg over å skulle få treffe igjen klassekamerater og venner som de har fått i Vadsø de fire årene de har vært her. Men gleden deles med like mye usikkerhet, familien har fått avslag på både fri rettshjelp og begjæringen om omgjøring av avslag.

Etter det Finnmarken har grunn til å tro, handler «tilbakeflyttingen» om at norske myndigheter ikke har maktet å få til en depor-

TRIST ØYEBLIKK: Ramazan Arsamakov (43), Fatima Magometovna Marzabekova (44), Hadjib (11), Azamat (9) og Sulumbek (7) ble sendt fra Vadsø med politiskorte for seks uker siden. I ettermiddag kommer de tilbake. (Arkivfoto)

tasjon av familien til Russland.

– Både jeg, min kone og våre barn gleder oss til å komme tilbake til Vadsø. Byen har blitt vår hjem-plass og vårt hjemland de siste årene. Vi vet ikke hva som skjer, bare at vi ikke skal bo på mottaket på Torshov lenger. Men det skal bli godt å treffe igjen venner og klassekameratene til barna, sier Ramazan Arsamakov til Finnmarken.

FARVEL, VENNER: Iles (14) og Alvi (14) tar farvel med kompisene i ytrebyen for snart en måned siden. Familien Albekov skal befinne seg ett eller annet sted i Hellas, men vennene vet ikke hvor de er eller hva de gjør. (Arkivfoto)

Finnmarken

følger saken

Familien Arsamakov

Ekteparet Ramazan Arsamakov (43) og Fatima Magometovna Marzabekova (44) og barna Hadjib (11), Azamat (9) og Sulumbek (7) ble hentet fra sin bolig i Fjellveien i Vadsø av to politifolk torsdag 26. mai. De skulle sendes ut av landet etter at alle klagemuligheter på asylsøknadene var brukt opp og avslått.

Da hadde Ramazan og eldstesønnen Hadjib vært i Norge siden juli 2001, mens Fatima, Azamat og Sulumbek kom etter i oktober 2002.

Familien er ingusjetere, som var bosatt i den krigsherjede republikken Tsjetsjenias hovedstad Grozny. Ramazan var oljearbeider og Fatima jobbet som matematikklærer på en videregående skole.

Ramazan hevder at han er ettersøkt av russerne, og han har også videobånd med tv-opptak fra ingusjetisk tv som han mener beviser dette. Den internasjonale Helsingforskomiteen i Wien har dessuten konkludert: Båndene til Ramazan er ekte. Men dette har ikke gjort inntrykk på Utlendingsnemnda (UNE).

UNE legger blant annet til grunn at rettssikkerheten ivaretas i Russland. Det tilbakevises av en rekke menneskerettighetsorganisasjoner.

Tsjetsjenia og det nordlige Kaukasus er en region som i mange år har vært preget av noen av de verste bruddene på menneskerettigheter i verden i nyere tid. Det har blitt dokumentert mange tilfeller av drap, tortur og andre brudd på menneskerettighetene, utført av russiske og pro-russiske hærstyrker. Hjemsendte tsjetsjenere har blitt utsatt for tortur eller har forsvunnet.

Menneskerettighetsforkjempere mener at det ikke bør gjøres forskjell i forhold til om det er tsjetsjenere eller ingusjetere som søker om asyl. En trend har vært at tsjetsjenere oftere har fått asyl, mens ingusjetere ikke har det.

En rekke personer i Vadsø og Oslo har engasjert seg i saken til familien Arsamakov. I ettermiddag kommer altså familien tilbake til Vadsø. Men fremdeles med en usikker framtid.

Finnmarken

følger saken

Familien Albekov

Knappe to uker etter at den ingusjetiske familien Arsamakov ble hentet av politiet for å deporteres, ble den tsjetsjenske familien Albekov hentet av sivil politiet rett etter at ungene kom hjem fra skolen onsdag 8. juni.

Familien kom fra Tsjetsjenia i juli for snart fire år siden. I løpet av disse årene har de tre sønnene blitt godt integrert i Vadsø, Iles (14) og Alvi (14) skulle egentlig ha spilt kamp for Norild mot KIF senere onsdag ettermiddag.

Tannlegen Eysa Albekov og hans kone Zaybulla sier til Finnmarken at de aldri har vært til noe vanlig asylintervju hos UDI i Norge. Årsaken til dette er at familien kom via Russland til Norge med et gresk Schengen-visum. Da kommer familien inn under den såkalte Dublin-ordningen, som tilsier at asylsøknaden skal behandles i første visum- eller ankomstland i Europa. Eysa sier til Finnmarken at de aldri har vært i Hellas. Han har dessuten vist oss et brev fra Amnesty som forteller at forholdene for asylsøkere er dårlige i Hellas.

– Nå er det ikke lenger stopp i utsendelsene til Hellas. Dette var en midlertidig stopp inntil man fikk garantier om korrekt saksbehandling og humane forhold for de tsjetsjenske asylsøkerne. Men det var da merkelig at de måtte vente i fire år på en utsendelse, sier Aage Borchgrevink i Den norske Helsingforskomiteen.

Familien ble tatt i forvaring i Hellas, før de ifølge venner av familien nærmest ble satt på gaten. Siden har ingen av disse vennene hørt noe fra familien på flere uker.